

**AGROBANK ATB ANDIJON VILOYAT FILIALIDA ISHLAB
CHIQRISH RISKI DARAJASINI MINIMALLASHTIRISH
STRATEGIYASINI ISHLAB CHIQISH**

Xasanov Abdulaziz

Andijon davlat texnika instituti Iqtisodiyot yo'nalishi 4-kurs talabasi

Qishloq xo'jaligi va sanoat sohalari iqtisodiyotning muhim tarmoqlari bo'lib, ular o'zaro bog'liq va bir-birini to'ldiruvchi jarayonlardir. Biroq, ushbu sohalarda yuzaga keladigan risklar ularning barqarorligini va rivojlanishini tahdid ostiga qo'yishi mumkin. Risklarni aniqlash va ularning sabablarini o'rganish, shuningdek, Agrobankning moliyaviy xizmatlari orqali bu risklarni qanday boshqarish mumkinligini tushunish, qishloq xo'jaligi va sanoatning muvaffaqiyatli faoliyati uchun zarurdir.

Qishloq xo'jaligida yuzaga keladigan risklar ko'plab omillarga bog'liq. Ular orasida tabiiy ofatlar (dengiz toshqinlari, qurg'oqchilik, sovuq ob-havo), bozor risklari (narxlarning o'zgarishi, talab va taklifning noaniqligi), texnologik risklar (yangi texnologiyalarni joriy etishdagi muammolar) va moliyaviy risklar (kredit olishdagi qiyinchiliklar) mavjud [1]. Ushbu risklar fermerlarning daromadlariga salbiy ta'sir ko'rsatishi va ularning ishlab chiqarish jarayonlarini murakkablashtirishi mumkin.

Sanoat sohasida esa risklar ko'proq texnologik va moliyaviy omillarga bog'liqdir. Ushbu sohada ishlab chiqarish jarayonlarining murakkabligi, xom ashyo narxlarining o'zgarishi, mehnat resurslari bilan bog'liq muammolar va global bozor sharoitlari kabi omillar risklarni oshiradi. Shuningdek, ekologik xavflar va qonunchilikdagi o'zgarishlar ham sanoat korxonalariga ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Risklarning sabablarini o'rganish uchun birinchi navbatda statistik tahlil va tadqiqotlar o'tkazish zarur [2]. Qishloq xo'jaligi va sanoat sohasida yuzaga keladigan muammolarni aniqlashda mahalliy sharoitlarni hisobga olish muhimdir.

Masalan, Andijon viloyatida qishloq xo'jaligi uchun mo'ljallangan yerlarning sifatiga, ob-havo sharoitlariga va suv resurslariga e'tibor berilishi kerak. Sanoat sohasida esa ishlab chiqarish jarayonlaridagi texnologik yangiliklar, xom ashyo manbalari va bozor talablarini o'rganish muhimdir.

Agrobank ATB, qishloq xo'jaligi va sanoat sohalarida faoliyat yurituvchi tadbirkorlarga moliyaviy xizmatlar ko'rsatadi. Bankning asosiy maqsadi fermerlarga va sanoatchilarga kerakli moliyaviy resurslarni taqdim etish orqali ularning risklarini kamaytirishga yordam berishdir. Agrobank quyidagi yo'nalishlarda risklarni boshqarishda yordam beradi:

✓ Agrobank fermerlarga uzoq muddatli kreditlar taqdim etadi. Bu kreditlar yordamida fermerlar o'z ishlab chiqarish jarayonlarini kengaytirishi, yangi texnologiyalarni joriy etishi va zarur xom ashyoni sotib olishi mumkin.

✓ Bank sug'urta kompaniyalari bilan hamkorlikda fermerlarga tabiiy ofatlardan himoya qilish uchun sug'urta xizmatlarini taklif etadi. Bu orqali fermerlar o'z daromadlarini xavf ostidan himoya qilish imkoniyatiga ega bo'lishadi.

✓ Agrobank moliyaviy rejalashtirish va investitsiyalar bo'yicha maslahatlar berib, fermerlarga samarali strategiyalar ishlab chiqishda yordam beradi.

✓ Agrobank fermerlarga ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish imkoniyatini taqdim etadi, bu esa risklarni kamaytirishga yordam beradi. Masalan, turli xil mahsulotlarni yetishtirish yoki yangi bozorlarga kirishni rag'batlantirish.

Agrobank, qishloq xo'jaligi va sanoat o'rtasidagi integratsiyani kuchaytirish, yangi texnologiyalarni joriy etish va moliyaviy xizmatlarni takomillashtirish orqali risklarni kamaytirishga qaratilgan strategik yondashuvini amalga oshiradi. Ushbu yondashuv, iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, fermerlar va sanoatchilar uchun raqobatbardosh sharoitlarni yaratish, shuningdek, qishloq xo'jaligi va sanoatning o'zaro bog'liqligini kuchaytirishga qaratilgan.

Agrobank qishloq xo'jaligi va sanoat o'rtasidagi integratsiyani kuchaytirish uchun bir qator chora-tadbirlarni amalga oshirmoqda. Bu jarayon, fermerlar va sanoatchilar o'rtasida muloqotni kuchaytirishni, mahsulotlarni yetkazib berish zanjirlarini optimallashtirishni va birgalikda ishlashni o'z ichiga oladi [3]. Bank, qishloq xo'jaligi mahsulotlarini ishlab chiqaruvchi fermerlar va ularni qayta ishlovchi sanoat korxonalari o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri aloqalarni o'rnatishga yordam beradi. Bu orqali fermerlar o'z mahsulotlarini to'g'ridan-to'g'ri sanoatchilarga taklif etishi va natijada narxlarning barqarorligini ta'minlashi mumkin.

Agrobank yangi texnologiyalarni joriy etish orqali qishloq xo'jaligi va sanoat sohalarida risklarni kamaytirishni maqsad qiladi. Zamonaviy texnologiyalar, masalan, aqlli qishloq xo'jaligi tizimlari, avtomatlashtirilgan ishlab chiqarish jarayonlari va ma'lumotlarni tahlil qilish vositalari, fermerlarga va sanoatchilarga samaradorlikni oshirishda yordam beradi. Agrobank, fermerlarga yangi texnologiyalarni joriy etishda moliyaviy yordam ko'rsatadi. Bu esa ularning ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirishga, xarajatlarni kamaytirishga va natijada daromadlarini oshirishga imkon beradi.

Agrobank moliyaviy xizmatlarini takomillashtirish orqali qishloq xo'jaligi va sanoat sohalaridagi risklarni kamaytirishga qaratilgan strategiyalarni amalga oshiradi. Bank, fermerlar va sanoatchilar uchun maxsus kredit dasturlarini ishlab chiqadi, bu esa ularning moliyaviy resurslarga bo'lgan ehtiyojlarini qondirishga yordam beradi. Shuningdek, Agrobank sug'urta xizmatlari orqali tabiiy ofatlar va bozor o'zgarishlaridan himoya qilish imkoniyatini taqdim etadi. Bu xizmatlar fermerlarga o'z daromadlarini xavf ostidan himoya qilishga yordam beradi.

Agrobank, fermerlar va sanoatchilar uchun ta'lim va maslahat xizmatlarini ham taqdim etadi. Bu xizmatlar orqali bank, qishloq xo'jaligi va sanoat sohalarida eng yaxshi amaliyotlarni o'rganishga, innovatsion yechimlarni qo'llashga va moliyaviy rejalashtirishda yordam beradi. Ta'lim dasturlari, fermerlar va sanoatchilarga yangi texnologiyalarni qanday qo'llashni, samarali biznes

strategiyalarini qanday ishlab chiqishni va risklarni qanday boshqarishni o'rganishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Majitbek o'g'li, Zaytjonov Madatbek. "MOLIYAVIY RISK VA UNING ASOSIY TURLARI." *INTELLECTUAL EDUCATION TECHNOLOGICAL SOLUTIONS AND INNOVATIVE DIGITAL TOOLS* 3.36 (2025): 280-282.
2. Mamadiyarov, Zokir, and Komiljon Karimov. "Tijorat banklarida kredit riski va uni boshqarish usullari." *Страховой рынок Узбекистана* 1.6 (2024): 57-60.
3. Kamilevna, Xakimdjanova Dildora. "ANALYSIS OF THE STATUS OF SERVICES PROVIDED BY ORGANIZATIONS." *Journal of Modern Educational Achievements* 7.7 (2023): 202-210.